

Uppsala 2023-10-13

Yttrande över remiss Uppföljning av friluftslivsmålen 2023 NV-07428-22

SLU Centrum för naturvägledning

SLU Centrum för naturvägledning (CNV) lämnar härmed synpunkter på remissen om uppföljning av friluftslivsmålen och förslag på åtgärder 2023. Remissvaret är författat av Eva Sandberg.

Övergripande synpunkter

Det är mycket angeläget att de framgångsfaktorer för friluftslivets utveckling som möjliggjorts genom satsningar för friluftsliv, skydd och vård av natur, vardagsnära natur, information och dialog om allemansrätten, länsstyrelsernas friluftssamordnare, lokala naturvårdsprojekt och myndighets-samarbeten säkras och utvecklas för framtiden. Det är mot denna bakgrund oroande med de stora nedskärningar i naturvårdsbudgeten som skett i och aviserats för de kommande åren. De lokala naturvårdssatsningarna (LONA) har haft stor betydelse för uppväxling av statligt investerade medel sedan friluftspolitiken skrevs fram. Ett tematiskt exempel är LONA-satsningar med fokus på naturbaserad integration som CNV följt upp i rapporten [Integrationsprojekt Friluftsliv CNV \(slu.se\)](#).

CNV anser, vilket vi anfört också vid tidigare uppföljningar, att ökad närvaro av naturvägledning i friluftslivet bidrar och har en stor outnyttjad potential att bidra till friluftspolitikens mål. De som utövar och utvecklar naturvägledning i allt ifrån naturvårds- och friluftsföreningar, till naturum och naturturismföretag bör synliggöras och ges stöd för kompetensutveckling. Naturvägledningen bidrar dessutom till naturvårdens övergripande mål att stärka upplevelsevärden, bevarande av biologisk mångfald och andra naturvärden genom att stärka friluftsutövares möjlighet till fördjupad kunskap, naturupplevelser och engagemang både i skyddad och allemansrättsligt tillgänglig natur.

CNV publicerade för ett år sedan rapporten [Naturvägledning i Sverige 2022 – nuläge och framtidsperspektiv](#). Rapporten baserades på enkätsvar till Naturvårdsverket från kommuner och länsstyrelser i den löpande uppföljningen av arbetet med friluftspolitiken samt på en enkät som besvarades av 150 naturvägledare i juni 2022. CNV uppdrogs av Naturvårdsverket att med utgångspunkt i rapportens slutsatser föreslå satsningar på naturvägledning som kan stärka arbetet med den nationella friluftspolitiken. Med särskilt fokus på de mål där naturvägledning tas upp i skrivelsen: 1) tillgänglig natur för alla, 3) allemansrätten, 7) skyddade naturområden som resurs för friluftslivet och 8) ett rikt friluftsliv i skolan. Förslagen presenterades i april 2023 i promemorian *Naturvägledningens bidrag till friluftspolitiken* som biläggs detta svar.

Synpunkter på uppföljning av mål

Mål 1 Tillgänglig natur för alla

Enligt den nulägesbeskrivning som Boverket ger för Mål 1 görs bedömningen att "positiv" utveckling 2019 nu är "oklar". Detta genom av ökat besöksstryck och intresse för naturbesök i kombination med den brist på resurser och kontinuitet i arbetet som följer av den minskande naturvårdsbudgeten. Resursbristen förväntas påverka anläggningar, information och naturvägledning i skyddad natur och uteblivna LONA-satsningar vilket påverkar kommunernas och den ideella sektorns arbete. I precisering 4 har Boverket vägt in CNV:s rapport Naturvägledning i Sverige 2022 (se ovan).

CNV instämmer i den analys Boverket gör om att både den fysiska tillgängligheten och tillgång till naturvägledning riskerar att försämrats. Särskilt för redan missgynnade grupper.

Mål 2 Allemansrätten

Naturvårdsverket bedömer att utvecklingen är positiv men påpekar bland annat att fortsatt finansiering och genomförande av den kommunikationsstrategi som tagits fram krävs för att den utvecklingen ska fortsätta. **CNV vill också betona** betydelsen av en bred förankring av strategin samt stöd och möjligheter att arbeta med kommunikation och dialog hos friluftslivets ledare och naturvägledare (de som i strategin kallas vidareförmedlare).

Mål 7 Skyddade naturområden som en resurs för friluftslivet

Den positiva utvecklingen 2019-2023 bedöms också här som oklar för framtiden med anledning av budgeten. **CNV instämmer i** att en större myndighetsövergripande satsning på besöksförvaltning och utveckling och tillämpning av metoder som zonerings är angelägen med tanke på det ökade besöksstrycket i många skyddade områden. Samtidigt gör ju allt fler intressen anspråk på de skyddade områdena som väntas fungera som en resurs också bland annat för regional utveckling, naturturism, möten mellan natur och kultur, allt mer mångformiga friluftaktiviteter och potentialen för aktiviteter som bidrar till hälsa. En kraftfull satsning på utveckling av besöksförvaltningen i de skyddade områdena är välkommen och kan stärka också arbetet i den allemansrättsligt tillgängliga mångbrukade naturen, i vardagsnära natur och för områden som geoparker och biosfärområden. Naturvägledning är en resurs både för att stärka upplevelsevärden för besökare och för bevarandearbetet i skyddad natur. I en satsning på besöksförvaltning är planering för och uppföljning av naturvägledning i kombination med information före, under och efter ett besök en av flera viktiga aspekter. Här krävs också ökat samarbete särskilt med Tillväxtverket och Folkhälsomyndigheten.

Mål 8 Ett rikt friluftsliv i skolan

Utvecklingen är oklar enligt Naturvårdsverket. **CNV kan konstatera** att det finns ett stort intresse för naturvägledning och utomhusbaserat lärande i skolans värld men hindren i form av bristande styrdokument, kunskap och resurser tycks stora. CNV tog inom ramen för ett uppdrag för Havs och vattenmyndigheten 2021 fram [en rapport om förutsättningar för att arbeta med pedagogik kring vatten i skolan](#) där lärare och andra aktörer intervjuas om hinder och möjligheter för arbete med utomhusbaserat lärande. Slutsatser och förslag på åtgärder presenteras (se sidan 12).

Synpunkter på de målövergripande åtgärdsförslagen

CNV kommenterar särskilt delar av följande förslag:

Hållbar besöksförvaltning i hela landskapet samt Alternativa affärsmodeller och ökad valfrihet i skogen

CNV anser det är en utmärkt idé att utveckla ett strukturerat och kontinuerligt arbete med besöksförvaltning i skyddad natur och arbetsmetoder som kan omfatta och stärka friluftsliv också i allemansrättsligt mångbrukad natur. CNV välkomnar ”en kraftsamling kring att stärka upplevelsevärden, friluftsliv och turism i skogslandskapet i synergi med bevarande av biologisk mångfald”. Här krävs ett samarbete och en helhetssyn på naturturism och friluftsliv i våra landskap där många aktörer samverkar i olika roller – där stat och kommun kan säkra en basinfrastruktur alltifrån stöd till samordning och förvaltning av låglandsleder till naturvägledning som ger stöd för natur- och landskapsturism. En rörelse från destinations- till platsutveckling, där arbetet med hållbar besöksnäring i högre grad utgår från platsens natur- och kulturvärden och tar hänsyn till flera dimensioner av hållbarhet, kan stärka och stärkas av hållbar naturturism och friluftsliv. Aktörer som kan erbjuda naturvägledning av hög kvalitet kan förädla friluftsupplevelsen och bidra till hållbarhet, upplevelsevärden och lönsamhet. Naturvägledning kan också bidra till dialoger i mångbrukade skogslandskap. SLU med sitt fokus på de areella näringarna, med CNV och forskning inom miljökommunikation, landsbygdsutveckling och entreprenörskap kan uppdras att bidra i arbetet.

Åtgärder för långsiktig tillgång till tätortsnära natur

Betydelsen av tillgänglig vardagsnära natur för folkhälsa är oomtvistad. **CNV instämmer** i behovet av att säkra långsiktig tillgång till tätortsnära natur. Den fysiska aktivitetens betydelse för hälsan är ofta i fokus för argumentationen för bevarande av tätortsnära natur men aktiviteter och stöd för den enskilda att själv eller tillsammans med andra upptäcka och engagera sig i sin närnatur har också andra positiva effekter – för andra dimensioner av hälsa och för känsla av egenmakt. Stöd till och möjlighet att erbjuda friluftaktiviteter och naturvägledning i regi av kommuner, företag eller ideella organisationer är viktigt för att säkra både tillgång och tillgänglighet till hela skalan av hälsofrämjande effekter – från fysisk och social till psykisk och existentiell hälsa. Naturvägledning kan till exempel bidra till att engagera boende i åtgärder för biologisk mångfald i trädgårdar eller genom brukaravtal.

Bilaga 1 Naturvägledningens bidrag till friluftspolitiken (PM till Naturvårdsverket 2023-04-13)

Naturvägledningens bidrag till friluftspolitiken

SLU Centrum för naturvägledning har 2023 uppdragits av Naturvårdsverket att beskriva hur satsningar på naturvägledning kan stärka arbetet med att nå de nationella friluftsmålen. Med särskilt fokus på de mål där naturvägledning tas upp i skrivelsen: 1) tillgänglig natur för alla, 3) allemansrätten, 7) skyddade naturområden som resurs för friluftslivet och 8) ett rikt friluftsliv i skolan.

Vi föreslår här nio insatser för att stärka arbetet med naturvägledning inom ramen för dessa fyra mål. Naturvägledning har dock betydelse även för övriga målområden. Naturvägledare är till exempel viktiga aktörer för engagemang och samverkan för friluftsliv (mål 2). Tillgång till natur för friluftsliv (mål 4) är delvis beroende av fortsatt utveckling av kommunikation om allemansrätten och delvis om allmänhetens kunskap om och stöd för satsningar på skydd av natur. Attraktiv tätortsnära natur (mål 5) kopplar vi till förslag på insatser för naturvägledning i mål 1. Satsning på naturvägledning har betydelse för naturturism och regional utveckling (mål 6), fördjupad kunskap och upplevelse av platsen genom naturvägledning innebär en slags förädling av aktiviteter i naturen. Naturvägledning bidrar till att stärka folkhälsa (mål 9) genom att vid sidan av fysisk aktivitet i natur också bidrar till social och existentiell hälsa genom social samvaro i natur och engagemang för platsens värden. Satsningar på fördjupad kunskap om naturvägledningens roll i och bidrag till friluftsliv och upplevelser i natur i forskning behövs (mål 10).

Bakgrund

I skrivelsen om mål för friluftspolitiken (REF 2012/13/51) konstateras att naturvägledning har en viktig funktion i friluftslivet, att det är önskvärt att kommuner och länsstyrelser ska arbeta mer med naturvägledning, och att Naturvårdsverket ska följa upp arbetet. Uppföljning av naturvägledning sker bland annat genom regelbundna enkäter till kommuner och länsstyrelser. Resultatet från enkäterna utgör del av bakgrund och underlag för resultat och slutsatser som presenteras i rapporten [Naturvägledning i Sverige 2022 – nuläge och framtidsperspektiv](#) som togs fram i samarbetet med Naturvårdsverket. En enkät till naturvägledare samt en analys av framtidstrender inom friluftsliv utgjorde också underlag.

En av de viktigaste slutsatserna i CNV:s rapport är att naturvägledningens potential att bidra mer till uppfyllande av friluftspolitiken är stor – samtidigt som den också bidrar till andra mål inom naturvård och demokratiutveckling. Syftet med denna rapport är att konkretisera hur naturvägledningen bidrar och kan stärkas som del i arbetet med friluftspolitiken.

Uppföljning av friluftspolitiken 2019 och potential för naturvägledning

I den senaste uppföljningen av friluftsmålen 2019 konstaterades att friluftsliv utövades på en stabil nivå. Man kunde samtidigt konstatera att skillnaden i utövande och tillgång till aktiviteter mellan olika grupper i samhället var stor. De som ägnade sig åt friluftsliv ansåg att det bidrog till livskvalitet, många önskade ägna sig mer åt friluftsliv. Det som hindrade var tidsbrist, att man saknade sällskap och kunskap om och tillgänglighet till lämpliga platser. Pandemin året efter uppföljningen innebar ett ökat intresse för naturbesök och friluftsliv. Satsningar som gjorts av länsstyrelser (t ex friluftssamordnare), kommuner (t ex genom LONA) och friluftorganisationerna som fått ett kraftigt utökat stöd från staten bidrog samtidigt till att allt fler sökte sig till naturområden på sin fritid. Under Friluftslivets år 2021 satsades också särskilt på att locka gruppen "ovana". Samma ambition fanns till exempel hos Sveriges naturum (delvis styrt sedan tidigare av riktlinjer). En satsning på samarbete med aktörer kring nationalparker för att erbjuda en mångfald av aktiviteter som underlättar för besökare som vill ha guidningar eller annat stöd vid besök, i kombination med marknadsföring i sociala medier, har lett till ökat besöksantal i många nationalparker. Upplevelsevärden och besöksförvaltning har också kommit att betonas allt mer i planering och förvaltning av skyddad natur.

CNV satsade som del i Friluftslivets år 2021 särskilt på att lyfta platsens betydelse i friluftslivet i ett försök att inspirera ledare i friluftslivet till att också vara naturvägledare. För att uppnå målet om tillgänglighet till natur och allas rätt till kunskap om natur behövs en breddsatsning inte bara på att "få ut folk" i natur utan också en möjlighet att lägga märke till platsen och förstå dess värden, historia och framtid. Att bidra till att öka "läskunnigheten" i landskap och natur kan bidra till att många tillägnar sig viktig kunskap och ett engagemang för bevarande och utveckling av naturvärden som en del i friluftslivet. Vilket i sin tur kan leda till mer hållbart nyttjande av natur för upplevelser, respekt för allemansrätten och generell kunskap om relationen mellan människa och natur. Beroende på hur den kommunikation som planeras i naturvägledningsaktiviteter designas kan den leda till mer hållbart utövande av friluftsliv och stärkt engagemang för miljö- och naturvård.

Nuläge och förändringar 2023 som kan påverka tillgång till naturvägledning

2023 har en kraftig nedskärning av naturvårdsbudgeten skett. Möjligheter för utveckling av friluftsliv, naturupplevelser och naturvägledning riskeras. LONA-satsningarna som varit en viktig möjlighet för lokala initiativ i samverkan mellan kommuner och frivilligorganisationer har tillfälligt (?) stoppats. Naturvårdsbudgeten med medel för statligt stöd till områdesskydd och naturvägledning i skyddade områden har halverats med fortsatta aviserade nedskärningar de kommande åren. Åtgärder i skyddad natur och t ex naturumverksamheten påverkas negativt. Skolor och andra verksamheter drabbas generellt av stigande kostnader och minskat budgetutrymme vilket minskar deras möjligheter att erbjuda sina elever utomhusbaserat lärande.

Samtidigt ökar intresset för naturturism både inom landet och med besökare från utlandet. Det är tydligt inte minst i trenderna i besöksantal i nationalparker. Det nya internationella ramverket för

genomförande av konventionen om biologisk mångfald (COP 15 Kunming-Montreal) tydliggör betydelsen av bred kommunikation och engagemang för biologisk mångfald. Ett arbete med Agenda 2030 och FN:s hållbarhetsmål såväl som de svenska miljö kvalitetsmålen kräver satsningar på kommunikation om naturens värden och människans relation till naturen. Restaurering av ekosystem och naturvård kan göras till del av naturvägledning och kopplas till kommunikation om naturens värden på plats i våra landskap, men det förutsätter ett aktivt naturvårdsarbete. Friluftslivet är beroende av och kan bidra till hållbara landskap och utövande där värnandet av upplevelsevärden är en viktig del.

Satsningar på naturvägledning kopplade till respektive mål - förslag

Mål 1 Tillgänglig natur för alla (positiv utveckling 2019)

Motiv: Möjlighet för friluftsutövare till positiva naturupplevelser och kunskap om natur behöver stärkas i takt med ökad kännedom om var besöksvärda naturområden finns och hur man tar sig dit. Naturvägledning kan bidra till kunskap om naturvärden, om relationen mellan människa och natur, om bruk, skydd och vård av natur och hur man som besökare i naturområden själv kan engagera sig och agera i samband med sitt utövande. Mål för naturvägledning i linje med detta definierades gemensamt av nordiska naturvårdsmyndigheter redan i början av 1990-talet men är ännu högaktuella. Det görs tydligt till exempel i COP15 Kunming-Montreal-ramverkets målformuleringar 2022 om kommunikation och engagemang för biologisk mångfald (se bilaga). Satsningar på folkhälsa i tätortsnära natur för friluftsutövare (i arbete med mål 5 och 9) kan kombineras och stärkas med naturvägledning som bidrar till fördjupad kunskap och relationsskapande med platsen (se insats 1c).

1a Naturens år i Sverige 2025

Naturens år kommer tillbaka 2025 ett slags friluftslivets år men med fokus på att skapa intresse för natur, naturupplevelser, naturvård, lyfta biologisk mångfald och klimatförändringar och att **skapa arenor på plats i landskapet för samtal om bruk och bevarande i en hållbar omställning**. Året arrangeras i bred samverkan med kulturutövare, ledförvaltare, naturhistoriska museer, friluftsliv, naturvård, forskning och naturturism. Jämför [Naturens år i Danmark 2020: Vores Natur / Friluftsrådet \(friluftsradet.dk\)](#).

1b Platsens berättelser i friluftslivet

En bred strategisk satsning som tillgängliggör **medel för naturvägledning till offentliga aktörer och miljö- respektive friluftorganisationer** i syfte att med olika metoder lyfta platsens värden, kunskap om platsen, hur den kan upplevas och möjlighet till engagemang för natur som en viktig dimension i tillgänglighet för friluftslivet. Kan ske genom en riktad utlysning t ex via LONA eller Svenskt Friluftsliv.

1c Natur och kultur i vardagsnära natur

En särskilt satsning på att **öka tillgång till naturvägledning i parker och tätortsnära natur där många finns och verkar** både för skolor, arbetsplatser och allmänhet. Med fokus på självguidande och interaktiv naturvägledning genom modern teknik – såsom ljudguider, poddar, AR (förstärkt verklighet) och design av och kommunikation vid entréer till natur. Samt aktiviteter som stärker koppling mellan naturvägledning och kulturutövare.

Mål 3 Allemansrätten (neutral utveckling 2019)

Motiv:

Allemansrätten som sedvanerätt har en stark ställning hos allmänheten men behöver uppmärksammas och kommuniceras på sätt som anpassas till tid och rum för att inte missbrukas eller urholkas. Besökare i natur behöver se och förstå de landskap de rör sig i men också allemansrätten som ett kulturarv och de rättigheter och skyldigheter den innebär. Naturvägledare är enligt Naturvårdverkets strategi viktiga "vidareförmedlare" av kunskap om allemansrätten. Naturvägledning kan också bidra till dialog mellan aktörer på plats i landskap.

Förslag på insatser:

3a Allemansrätten för naturvägledare

Fortsätt stärka naturvägledare och ledare i friluftslivet i att kommunicera allemansrätten, i olika sammanhang och på olika språk. Att naturupplevelser är en viktig rättighet som innebär en frihet under ansvar kommuniceras genom Naturvårdsverket. Fortsatt utveckling av utbildning, fortbildning och material som stödjer denna kommunikation behövs. Stöd aktiviteter där besökare rör sig mellan och förstår skillnader och likheter mellan skyddade områden och mångbrukslandskap i hela landet.

3b Planera naturvägledning med lokala mångbruksdialoger

Stärk lokal samverkan kring mångbruk mellan markägare, naturturism och andra aktörer i friluftslivet i gemensam planering av kommunikation på platser i landskapet där flera intressen samsas. Utveckla metoder som bidrar till att besökare förstår och kan ta del av andra brukares perspektiv på platsen, dess värden och "kontraktet" vid naturupplevelser.

Mål 7 Skyddade naturområden som resurs för friluftslivet (positiv utveckling 2019)

Motiv:

Ett viktigt arbete med att utveckla planering och former för besöksförvaltning pågår. Här betraktas **naturvägledning som ett strategiskt verktyg för naturvård i förvaltningen** av bevarande- och

upplevelsevärden. Med arbetet i de nya nationalparkerna och utvecklingen av samarbetet med lokala aktörer kring parkerna samt arbete hos naturvårdsstiftelser och deras erfarenheter som förebild kan utveckling av naturvägledning ske i skyddad natur. Metoder och förhållningssätt kan också komma friluftsliv i den mångbrukade naturen till del.

Förslag på insatser:

7a Strategi för naturvägledning som del i besöksförvaltning

Ta fram en uppdaterad version av strategin "värna vårda visa" där **mål och former för hur naturvägledning ska utvecklas tydliggörs och uppdateras** för landets naturvårdsförvaltningar.

7b Fortbildning om naturvägledningsplanering

Lansera en **ut- och fortbildningsatsning om naturvägledningsplanering** för förvaltningspersonal i skyddad natur och naturvårdsstiftelser – med utgångspunkt bland annat i Naturvårdsverkets handledning om planering av naturvägledning i skyddade natur- och kulturområde.

7c Samordningsuppdrag till länsstyrelserna

Formulera ett **samordningsuppdrag för naturvägledning** till länsstyrelserna som stärker friluftssamordnarnas och naturvårdsförvaltningarnas arbete. Med ansvar för samordning av naturvägledning finns en stor potential för **utveckling av samverkan mellan förvaltning och civilsamhället** som utbildning av volontärer, junior rangers, företagsarbeten med mera i syfte att brett öka kunskap, engagemang och delaktighet i förvaltning.

Mål 8 Ett rikt friluftsliv i skolan (negativ utveckling 2019)

Motiv: Skolans arbete med utomhuspedagogik behöver stärkas – brist på kunskap, resurser och styrning framhålls som några av skälen till att skolan inte använder utemiljöer och naturområden för undervisning. Detta trots att forskning talar för goda effekter både vad gäller lärande och den sociala miljön. Läro- och kursplaner, lärarutbildning samt moduler för fortbildning lyfts fram som styrmedel. Men skolan behöver också stöd av andra aktörer.

Förslag på insats:

Naturlyftet i skolan

Statliga resurser avsätts till kommunerna för att stötta lärande genom natur- och landskapsupplevelser i skolan. Ett nätverk av organisationer får resurser för att stötta landets lärare

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Centrum för naturvägledning (CNV)

och elever i friluftsliv, utomhusbaserat lärande och förmåga att läsa landskap kopplat till lärande för hållbar utveckling. Varje skola matchas med till exempel en friluftsorganisation, ett naturum eller en naturskola. Resurser för lägerskolor, naturbesök och transporter avsätts i en långsiktig satsning. Lärarutbildning och fortbildningsmoduler utvecklas. Nätverket Utenavet kan uppdras att fungera som en samordnande resurs.

/ Eva Sandberg, SLU Centrum för naturvägledning 2023-04-13

Bilaga (till Naturväglednings bidrag till friluftspolitiken)

Från COP15 CBD-ramverket

Section K: “Communication, education, awareness and uptake”

40. Enhancing communication, education, and awareness on biodiversity and the uptake of the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework by all actors is essential to achieve its effective implementation and behavioural change, promote sustainable lifestyles and biodiversity values, including by:

(a) Increasing awareness, understanding and appreciation of the knowledge systems, diverse values of biodiversity and nature’s contributions to people, including ecosystems functions and services and traditional knowledge and worldviews of indigenous peoples and local communities as well as of biodiversity’s contribution to sustainable development;

(b) Increasing awareness on the importance of conservation and sustainable use of biodiversity and of the fair and equitable sharing of the benefits arising out of the utilization of genetic resources for sustainable development, including improving sustainable livelihoods and poverty eradication efforts and its overall contribution to global and/or national sustainable development strategies;

(c) Raising awareness among all sectors and actors of the need for urgent action to implement the framework, while enabling their active engagement in the implementation and monitoring of progress towards the achievement of its goals and targets;

(d) Facilitating understanding of the framework, including by targeted communication, adapting the language used, level of complexity and thematic content to relevant groups of actors, considering their socioeconomic and cultural context, including by developing material that can be translated into indigenous and local languages;

(e) Promoting or developing platforms, partnerships and action agendas, including with media, civil society and educational institutions, including academia, to share information on successes, lessons learned and experiences and to allow for adaptive learning and participation in acting for biodiversity;

(f) Integrating transformative education on biodiversity into formal, non-formal and informal educational programmes, promoting curriculum on biodiversity conservation and sustainable use in educational institutions and promoting knowledge, attitudes, values, behaviours and lifestyles that are consistent with living in harmony with nature;

(g) Raising awareness on the critical role of science, technology and innovation to strengthen scientific and technical capacities to monitor biodiversity, address knowledge gaps and develop innovative solutions to improve the conservation and sustainable use of biodiversity.